

Obsah

Obsah	5
1 Tematický okruh I. – Udržitelný rozvoj regionů – strategie, koncepce, správa, management	13
1.1 Co je to region?.....	13
1.1.1 Homogenní region.....	13
1.1.2 Heterogenní region	13
1.2 Co je to regionalismus?	14
1.3 Co je to regionalizace?.....	14
1.4 Co je to rozvoj?	14
1.4.1 Rozdíl mezi pojmy „rozvoj“, „růst“ a vývoj	14
1.4.2 Regionální plánování.....	14
1.4.3 Regionální operační plán (ROP)	15
1.5 Nástroje rozvoje v EU	15
1.5.1 Strukturální fondy EU.....	15
1.6 Region EU.....	15
1.6.1 Regiony soudržnosti (kohezní regiony)	15
1.7 Euroregion	16
1.8 Push / pull regiony.....	16
1.8.1 Faktory přitahování a vytlačování	16
1.8.2 Udržitelnost /setrvalost / únosnost rozvoje	16
1.8.3 Lokální Agenda 21	17
1.8.4 Komunitní plánování	17
1.9 Formy zajištění udržitelnosti rozvoje regionů	17
1.10 Nástroje udržitelnosti rozvoje regionů.....	18
1.11 Principy udržitelného rozvoje regionů	19
1.12 Složky udržitelného rozvoje regionů	19

1.13	Vize udržitelného rozvoje regionů	21
1.14	Role kvality ŽP a krajiny v rozvoji regionů.....	21
1.14.1	Evropská úmluva o krajině.....	21
1.14.2	Význam Úmluvy pro zapojení obyvatel do péče o krajinu	22
1.14.3	Vize krajinného strategického plánu	22
1.15	Strategie udržitelného rozvoje EU	22
1.16	Strategický rámec udržitelného rozvoje v ČR	23
1.16.1	Státní program ochrany přírody a krajiny	24
1.16.2	Programové prohlášení vlády, koaliční smlouva	24
1.16.3	Značení místních produktů.....	25
1.16.4	Krajinný integrovaný plán rozvoje.....	25
1.16.5	Udržitelný rozvoj cestovního ruchu.....	25
1.16.6	Udržitelný rozvoj turistické destinace	26
1.17	Co je geopark?.....	27
1.17.1	Národní geoparky ČR.....	28
1.18	Bariéry udržitelného rozvoje regionů	29
1.19	A jak dál?	29
2	Tematický okruh II. – Strategické zdroje URR, udržitelná energetika, doprava	31
2.1	Úvod do energetiky.....	31
2.2	Světová spotřeba primárních energetických zdrojů	32
2.3	Energetická politika České republiky	35
2.4	Principy udržitelné energetiky	40
3	Tematický okruh III. – Přírodní zdroje URR, složky prostředí a krajiny, udržitelné zemědělství	44
3.1	Zemědělství	44
3.1.1	Postavení zemědělství	45
3.2	Počasí a podnebí	46

3.2.1	Podnebí naší republiky	46
3.3	Vliv člověka	50
3.3.1	Radiační bilance	50
3.3.2	Celková energetická bilance povrchu Země	51
3.4	Klimatické podmínky našeho území	53
3.4.1	Klimatický region	53
3.5	Skleníkový efekt	54
3.5.1	Závěr	55
4	Tematický okruh IV – Ochrana přírody a krajiny v udržitelném rozvoji regionů – strategie,	56
4.1	Ochrana přírody a krajiny	56
4.2	Historie ochrany přírody	57
4.3	Hlavní cíle soudobé ochrany přírody a krajiny	58
4.3.1	Biologická rozmanitost (biodiverzita)	58
4.3.2	Přírodní (ekosystémové) procesy	59
4.4	Ochrana přírody a krajiny v ČR	60
4.5	Problémy ochrany přírody a krajiny	60
4.6	Hlavní koncepční dokumenty ochrany přírody a krajiny v ČR	61
4.7	Závěr	61
5	Tematický okruh V – Sociální aspekty URR – cestovní ruch, rekreace, volnočasové aktivity	62
5.1	Cestovní ruch	62
5.1.1	Ekonomický význam cestovního ruchu ČR	62
5.1.2	Analýza nabídky cestovního ruchu	65
5.1.3	Analýza poptávky cestovního ruchu	68
5.1.4	Analýza vnějšího prostředí destinace ČR	71
5.1.5	Politika cestovního ruchu	71

5.1.6	Priorita 1: Konkurenceschopnost národních a regionálních produktů cestovního ruchu.....	72
5.1.7	Priorita 2: Rozšiřování a zkvalitňování infrastruktury a služeb cestovního ruchu	73
5.1.8	Priorita 3: Marketing cestovního ruchu a rozvoj lidských zdrojů.....	75
5.1.9	Priorita 4: Vytváření organizační struktury cestovního ruchu.....	76
5.1.10	Regionální pohled	77
5.2	Trendy cestovního ruchu současné doby, co nás čeká v příštích sezónách	77
5.2.1	Implementační plán aktivit EK v cestovním ruchu	77
5.2.2	Trendy v turistické nabídce	78
5.2.3	Očekávané aktivity v destinacích.....	78
5.2.4	Kvalita služeb v cestovním ruchu.....	78
5.2.5	Nové technologie v cestovním ruchu	79
5.3	Nové trendy v cykloturistice	79
5.3.1	Názvosloví.....	79
5.3.2	Základní typologie cykloturistů a bikerů	80
6	Tematický okruh VI – URR – environmentální manažerské systémy, ekologické audity	81
6.1	Udržitelný rozvoj v ČR	81
6.2	Místní Agenda 21	82
6.3	Nástroje realizace SPŽP	85
6.4	Právní nástroje SPŽP	85
6.4.1	Základní charakteristika právních nástrojů	85
6.4.2	Základní rozdělení.....	86
6.4.3	Ekologický audit.....	86
6.4.4	Analýza rizika	88
6.4.5	Studie technické proveditelnosti.....	90
6.4.6	Posuzování vlivů na životní prostředí (E.I.A.)	90

6.4.7	Analýza a hodnocení rizik závažné havárie	93
6.4.8	Metodika hodnocení rizika ekologické újmy	93
6.4.9	Havarijní plán	95
6.4.10	Povodňový plán	96
6.4.11	Správná zemědělská praxe	96
6.4.12	Integrovaná prevence IPPC	96
6.5	Dobrovolné nástroje SPŽP	97
6.5.1	Vymezení dobrovolných environmentálních aktivit	97
6.5.2	Rozdělení dobrovolných environmentálních aktivit	97
6.5.3	Vznik dobrovolných environmentálních aktivit	98
6.5.4	Dělení dobrovolných aktivit	98
6.5.5	Doporučené přístupy	100
6.5.6	EMS (dle ISO 14001)	100
6.5.7	EMAS	100
6.5.8	Ecodesign	101
6.5.9	Monitoring a targeting	101
6.5.10	Program environmentálního značení typu I	101
6.5.11	Environmentální dohody	102
6.5.12	Posuzování/inventarizace životního cyklu LCA/LCI	102
6.5.13	Hodnocení možností čistší produkce (HMCP)	102
6.5.14	Environmentální manažerské účetnictví	102
6.5.15	Environmentální benchmarking	103
6.5.16	Environmentální reporting	103
6.5.17	Vlastní environmentální tvrzení (environmentální značení typu II)	103
6.5.18	Environmentální prohlášení typu III	104
6.6	Environmentální manažerské systémy	104
6.6.1	Historie ISO 14001	104

6.6.2	Historie EMAS (EU)	104
6.6.3	Historie EMAS (ČR)	105
6.6.4	Srovnání ISO 14000 a EMAS	106
6.6.5	Požadavky na systém EMS.....	107
7	Tematický okruh VII – Ekonomika a politika URR – hodnocení a oceňování přírodních zdrojů	109
7.1	Základní pojmy a jejich obsah	109
7.2	Počátky vzniku života	110
7.3	Stručně k historii ekonomie a hodnocení přírody	113
7.3.1	Změna etických hodnot s nástupem průmyslové revoluce.....	114
7.3.2	Anglická klasická politická ekonomie	114
7.3.3	Neoklasická ekonomická teorie.....	115
7.4	Základy oceňování tržních přírodních zdrojů.....	116
7.4.1	Základní metody oceňování přírodních zdrojů.....	117
7.5	Ekonomická hodnota přírody podle neoklasické ekonomie.....	118
7.5.1	Přímá užitná hodnota	119
7.5.2	Nepřímá užitná hodnota.....	119
7.5.3	Opční a existenční hodnota	120
7.5.4	Preferenční metody	121
7.5.5	Metoda hedonického oceňování.....	121
7.5.6	Metoda cestovních (přepravních, transportních) nákladů.....	122
7.5.7	Metoda kontingentního oceňování (contingent valuation method - CVM).....	122
7.6	Netržní hodnocení služeb ekosystémů	123
7.6.1	Poptávkové (preferenční) metody	123
7.6.2	Nákladové metody.....	124
7.6.3	Hesenská metoda hodnocení biotopů	125
7.7	ŽIVOTADÁRNÉ EKOSYSTÉMY	127

